

ויקהל - פקודו

<http://www.oranitamuta.org>

תפילות אמצע השבוע	
6:00	שחרית מנין ראשון
7:45	שחרית מנין שני
21:00	תפילת ערבית
7:00	שחרית מנין ראשון
8:00	שחרית מנין שני + מדוששי
שיעורי תורה	
20:15	שיעור דף יומי
לא יתקיים	שיעור בעין איה - שחר מור
8:30	מחשבת ישראל - אברהם אדמוני
21:15	שיעור במסכת ברכות - מוישי רוזנטל
21:15	לימוד לנשים - הרב שי פירון
8:30	פרקי אלישע בתנ"ך - אריה רייך
8:30	סוגיות בפרשת השבוע - מוישי רוזנטל
22:00	"טיש" עם הרב שי פירון

ערב שבת קודש	
17:24	הדלקת נרות שבת
17:36	מנחה / קבלת שבת
שבת קודש	
8:30	שחרית מנין ראשון
9:15	שחרית מנין שני
9:45	מנין ילדים
13:15	מנחה גדולה
17:00	פרשת שבוע לילדים
17:10	מנחה
17:30	שיעור
18:22	ערבית
18:24	צאת השבת
19:10	לימוד הורים וילדים

מודה אני

"אלו דברים שאין להם שיעור..." כך אנו פותחים את התפילה בכל יום. ובין יתר הדברים שאין להם שיעור, אנו מזכירים את עיון התפילה. לאחר שעסקנו שבועות אחדים בעניינים הלכתיים הנוגעים לתפילה, ומתוך רצון לחזק אף תודעת התפילה, אני מבקש לעסוק בעיונים בתפילה השגורה על לשוננו.

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם. שֶׁהַחֲרַתְּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחִמְלָה. רַבָּה אֲמוּנָתְךָ: רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה שֶׁכָּל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תִּהְלָתוּ עוֹמְדָת לְעַד: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכְתּוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

חז"ל מלמדים אותנו: "שלושה מזכירין עונותיו של אדם: קיר נטוי ועיון תפילה..." (ברכות לבי ע"ב). על פי פשוטם של דברים, עיון התפילה נתפס כפעולה שיש להמנע ממנה. במקביל, עלינו לבחון התייחסות נוספת של חכמים לסוגית עיון התפילה. בכל בוקר בתפילת שחרית אנו עוסקים באותם דברים שאין להם שיעור, שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה, אולם הקרן קיימת מיועדת לו, לעולם הבא. בין יתר הדברים נמנה עיון התפילה (משנת פאה). כיצד מתיישבת הסתירה בין שני המקורות הללו?

מסתבר שעיון בתפילת 'מודה אני' יסייע לנו להבין את הדברים לעומקם. על מה ולמה אנו פותחים את הבוקר בתפילת זו? הבה נעיין בלשון התפילה: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתی בחמלה רבה אמונתך..." - כיצד נפסק את הקטע?! מה הוא הנושא המרכזי של התפילה?! ראשית, ניתן לראות את התפילה כביטוי לחובת הכרת הטוב המוטלת על כל אחד מאתנו כהוקרה על השבת הנשמה. הלילה הוא זמן בו אנו טועמים טעם של מיתה והבוקר מהוה מעין לידה מחדשת. לידה זו מחייבת הכרת הטוב ובה עוסקת התפילה. פתיחת היום בתפילה זו מאפשרת לנו לבחון אחרת את מערכת היחסים שבין האדם לאלוהיו. יש בה קריאה להתנהלותם של מערכת יחסים אחרת בין האדם לבוראו. ניתן לעמוד מול האל ולתבוע: "ישלח", "רפאנו", וכיו'. עמידה זו יוצרת מתח עצום. האדם מתייחס אל האל כמי שאמור לספק לו את צרכיו. כל כולו מגויס לשירות צרכיו של היחיד. מענה האל, עלול להיות בהתאם. "כמים לים הפנים". בשעה שפותח האדם את השיח שלו עם הקב"ה במילים: "מודה אני", נוצר שיח חדש, אחר. שיח מאפשר. הקריאה של האדם לאלוהיו מאפשרת לו להפגש עם הקב"ה במקום אחר, ממקום עמוק יותר. מסתבר, שניתוח ההוראה הלשונית של המילה "מודה" מאפשר לנו להבחין בעומקים נוספים המסתתרים מאחורי התפילה. הראייה קוק השתמש בשלשת המשמעויות הלשוניות של המילה כדי להעמיק בכוננתה של התפילה: "ראשית ההופעה של צהלת החיים מביאה עימה את השמחה העליונה בחדוות הקודש, שהיא מתבטאת בכל מלא התודה בביטוי "ההודאה". הכרת תודה לאלוהי העולם" (עולת ראייה חלק א' עמ' א'). זהו הבסיס לשיח עמוק. שמחה גדולה על יום חדש, על לידה מחדשת. שמחה גדולה על היכולת להותיר מאחור את ה"אתמול" ולפתוח יום חדש. מנותק ומחובק, חדש ומתחדש, עבר ועתיד הנפגשים בהווה.

אולם, "ההוראה הלשונית של חובת הודאה, בביטוי "מודה" ביחוד, משותפת היא להודאה מגזירת תודה, הבאה מתוך הכרת הטוב של המטיב ומגזירת התודות והודאה על האמת". כלומר, השמחה הבסיסית מאפשרת לנו להתבונן על החיים בעין עמוקה ולהודות שה' הוא "מלך חי וקיים". ההודאה על האמת באה מתוך שמחה, אבל היא זורמת אל עבר ההתודות, אל עבר הכרה בכך שלמרות מעשי, עשה ה' חסד גדול עמדי: "שהחזרת בי נשמתی בחמלה".

שבת שלום, הרב שי פירון

אימהות מדינות

שיר הכבוד

כרשת השבוע לילדים

מנין הילדים		מנין ראשון	מנין שני	ויקהל פקודו ויקרא צו	ד	ג	ב	א	גן	
עציון	מור	נעם קופפר	עומר גלבו		בני עקיבא	כץ	סגל-ליכטנשטיין	גלבו	האן	שלסקי
פירון	סומר	שי זליגר	איתמר עציון							קאופמן
שוואב קרן	אפרתי	אורי כהן	אלישע אמיר	מגן						אשל

המצוות בפרשה: מזבח הקטורת

בין כלל כלי המשכן שעליהם אנו קוראים בפרשתנו נמצא גם מזבח הקטורת (לז, כה), שהציווי המלא על עשייתו מופיע בפרשת תצוה (ל, א-י) "ועשית מזבח, מקטר קטורת עצי שיטים תעשה אותו... ונתת אותו לפני הפרוכת אשר על ארון העדות לפני הכפורת אשר על-העדות אשר איוועד לך שמה. והקטיר עליו אהרון, קטורת סמים... וכיפר אהרון על קרנותיו אחת בשנה, מדם חטאת הכיפורים אחת בשנה יכפר עליו לדורותיכם, קודש קודשים הוא לה".

עניין מזבח הקטורת מתייחד בכמה היבטים: ראשית, מקומו של הציווי על עשיית מזבח הקטורת אינו נמצא בפרשת תרומה יחד עם כל שאר כלי המשכן שנמצאים באוהל מועד (הארון, השולחן והמנורה) אלא מצוי בסוף פרשת תצוה, לאחר בגדי הכהן הגדול וקידוש הכוהנים בשבעת ימי המילואים. ענין זה מתחדד עוד יותר על רקע המקומות האחרים בהם נזכר מזבח הקטורת, הנמצאים בפרשותינו, שבהם מצוין מזבח הקטורת יחד עם השולחן והמנורה ולפני מזבח העולה. יש להקשות, אם כן, בענין זה מדוע הציווי הראשון על עשייתו של מזבח הקטורת הוזז לשלב מאוחר יותר?

שנית, לגבי מזבח הקטורת ניתן איסור ברור של העלאת קרבנות עליו "לא תעלו עליו קטורת זרה ועולה ומנחה, ונסך לא תסכו עליו", ואיסור זה נמנה על ידי רוב מוני המצוות כמצות לא תעשה (אחת או שתיים). אין זאת אלא כדי ללמדנו כי שונה מזבח הקטורת משאר המזבחות. **מהו מזבח הקטורת ובמה ייחודו?**

המפרשים נחלקו במעמדו של מזבח זה: יש מהם (הספורנו) שהקטינו את חשיבותו של מזבח זה, וראו בו (ובהקטרת הקטורת) כתור טקסי סיום להקרת הקרבנות שהיא העיקר: "אבל היה עניין זה המזבח לכבד את האל-יתברך אחרי בואו לקבל ברצון עבודת עמו בקרבנות הבוקר והערב, ולשחר פניו במנחת קטורת". אחרים (אבן עזרא ועוד) ראו בו דווקא מעלה יתירה, שהרי הכהן הגדול מכפר עליו ביום הכיפורים.

פרשנים מודרניים עמדו בתורה מחודדת יותר על הרעיון שמאחורי מזבח הקטורת - לאפשר את ההתוועדות עם ה':

"את המפגש של בני ישראל עם השכינה במעמד הר סיני אפינה דיאלקטיקה מסוימת. מבחינה אידאלית היו בני ישראל אמורים לשמוע את הציוויים ישירות מהקב"ה - פנים בפנים. ברם, בן תמותה אינו מסוגל לעמוד בחוויה מסוג זה, לפיכך, על מנת להגן על בני ישראל מההשלכות הנוראות של מפגש מעין זה, מצא הקב"ה לנכון **לכסות** את הר סיני בענן. ניתן להציע שתפקידו של מזבח הקטורת דומה. בעמדו בקודש, מהווה ענן העשן העולה מן הקטורת המונחת על גחלי האש היוקדים שעל המזבח תווך מפריד בין בני ישראל העומדים בחצר ובין הקב"ה, השוכן בקודש הקודשים (הרב מנחם ליבטאג, מתוך שיעור לפרשת תצוה, פורסם באתר בית המדרש הוירטואלי של ישיבת הר עציון).

כיוון זה הומשך והודגש בדברים הבאים: "נמצא שעבודת הקטורת אינה כעבודות אחרות במשכן: אין היא "צורך גבוה" כמותן, ואין האדם משרת באמצעותה את ה', אלא אדרבה: האדם פועל בהעלאת הקטורת כשליח ה'. הוא מסך בענן בינו לבין מקום ההתגלות ופעולתו נועדה לאפשר לו עצמו (או לזולתו) את ההיוועדות עם ה'. מכאן אנו מגיעים למקומה של פרשת מזבח הקטורת ועבודת הקטורת. מחד, היא חותמת את ציווי מלאכת המשכן, באופן שכל פרטי הציווי הזה נתונים בין פרשת הארון שבתחילתו לפרשת מזבח הקטורת שבסיומו. רוצה לומר: עיקר מטרתו של המשכן הוא בהמשך התגלות ה' לישראל באמצעות משה, ועל כן בראש הציווי נתונה פרשת הארון - מקום התגלות ה', ובסיומו פרשת מזבח הקטורת - מעשה האדם שנועד ללוות התגלות זו" (הרב אלחנן סמט, מתוך שיעור לפרשת תצוה, פורסם באתר בית המדרש הוירטואלי של ישיבת הר עציון).

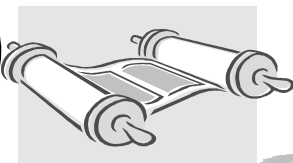
מיקומו המיוחד של הציווי בענין מזבח הקטורת כמו גם איסור הקרבת קרבנות עליו מלמדים על אופיו של מזבח זה: הוא אינו משמש להקרבת קרבן אלא משמש מכשיר להתוועדות עם ה'. לפיכך יוחד לציווי בעניינו מקום מיוחד, והיותו מופיע בסוף הרשימה מלמדת על חריגותו וייחודו.

שבת שלום, גיל נדל

- ❖ שיעור "מבראשית" לכיתות ד' - ו' לאחר שיעורו של הרב, בבית המדרש.
- ❖ הציבור מוזמן לקידוש שבת מברכין תרומת משפחת **פלד** לרגל בר המצווה של רועי ומשפחות **ביליג**, **לבבי**, **פלדמן**, **סרוסי**, ו**שליסלברג** לקראת הגיוס של הבנים: אסף (ביליג), עלי (לבבי), יוני (פלדמן), ישי (סרוסי) ונתנאל (שליסלברג).
(קבוצה 19 אחראית על סידור האולם צביקה לביא, אסי לוי, אמנון סימון, עוזי יצחק ואליק עציון).
- ❖ **לימוד הורים וילדים** יתקיים במוצ"ש בשעה 19:10 לעי"נ פייגע שרה בת ר' אריה לייב הלוי, אימה של עטרה רייך. הפיצה תרומת משפחת רייך.
- ❖ במסגרת פעילויות החסד, הגמ"ח לקח על עצמו ארגון מסיבת בר-מצווה לילד ממשפחה נזקקת. הארוע יתקיים ב-18 במרץ באולם ביהכנ"ס. הסכום הנדרש לכיסוי עלויות הוא כ-8000 ₪. ביום הארוע ידרשו מתנדבים לעזרה בארגון האולם, מלצרות והסעות. מי שיכול לסייע בתרומה ובעזרה לארוע מוזמן ליצור קשר עם יהודה עשור.
- ❖ **במלאת שנתיים לפטירתו של חברנו יעקב זליג ז"ל, תתקיים אזכרה בבית עלמין ירקון (חלקת אתרוג) ביום שישי ד' בניסן (19/3) בשעה 11:00. ביום ראשון ו' בניסן (21.3) בשעה 20:00 נקיים בבית הכנסת ערב לזכרו, שבו הרב שי יעביר שיעור לקראת חג הפסח.**

ציורש"י לפרשת "ויקהל פקודי"

החמשי שלפניכם רומז על דברי רש"י בפרשת השבוע. מהו הפסוק? ומהם דברי רש"י?

יכול או לא יכול?! - שאלה לעניין!
סתירה של ממש מתיישבת לה כאן:
ואילולא הפק"ל של י"ג מידות
אורייתא קדישתא, כולה רק זיידות
ובמקרה דנן? הכל עניין של ענן...

משפחת ביליג היא הזוכה בהגרלת חודש אדר-שובר לרכישת ספרים או דיסקים

בסיום כל חומש יוגרל נגן MP4 מתקדם - השבוע הוא השבוע האחרון למשלוח תשובות להגרלת חומש שמות!

פתרון ציורש"י "כי תשא"

שמות פרק ל"ב פסוק ד': "מסכה"

ורש"י: "דבר אחר: מאה עשרים וחמשה קנטרין זהב היה בו, כגימטריא של מסכה"

כל הפרסים מתנת המועצה הדתית אורנית - פתרונות יש לשלוח עד יום ד' בשעה 21:00 לכתובת: pashidon@walla.co.il